

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Strasser Dr. Józsa Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Strasser Tibor ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Stubenvoll Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Stubenvoll Zsolt ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. december 12. napján kelt 65.P.22.539/2019/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 45.000 (negyvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (nyolcvannégyezer) együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság a 2017. október 26. napján kelt 65.P.22.706/2017/4. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes képmása védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a képmását tartalmazó felvételt adott le a ...-i ... című adásában egy büntetőügyről szóló tárgyalás tárgyalótermi tudósítása során, az adás anyagát az ... internetes elérhetőségein is közzéve. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 150.000 forint sérelemdíjat, továbbá ezen összeg után ... napától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki kamatot és 30.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 30.000 forint, a felperest, hogy 6.000 forint eljárási illetéket fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra.
- [2] A Fővárosi Ítéltábla a 2018. március 8. napján kelt 2.Pf.20.009/2018/4/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 forint perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 forint fellebbezési illetéket.

- [3] A Fővárosi Ítéltábla határozatával szemben az alperes alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyet elbírálva az Alkotmánybíróság a 2019. július 9. napján kelt 23/2019. (VII. 18.) AB határozatával a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.009/2018/4/II. számú ítéletét megsemmisítette.
- [4] A Kúria a 2019. szeptember 4. napján kelt Kpkf.IV.37.901/2019/3. számú végzésével az Alkotmánybíróság 23/2019. (VII. 18.) AB határozata alapján a Fővárosi Törvényszék 65.P.22.706/2017/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a Fővárosi Törvényszéket új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [5] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes képmása védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy képmását tartalmazó felvételt adott le ...-i ... című adásában egy büntetőügyről szóló tárgyalás tárgyalótermi tudósítása során, az adás anyagát az ... internetes elérhetőségein is közzéve.
- [6] Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 150.000 forint sérelemdíjat, ezen összeg után ... napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki kamatot, és 30.000 forint perköltséget.
- [7] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 30.000 forint eljárási illetéket, kötelezte továbbá a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 6.000 forint eljárási illetéket.
- [8] Ítéletének indoklásában ismertette az Alaptörvény II., VI., IX. cikkeiben, a Ptk. 2.42. §-ában, 2:48. §-ában, a Pp. 164. § (1) bekezdésében, az Alkotmánybíróság 28/2014. (IX. 29.), 23/2019. (VII. 18.) AB határozataiban, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (régi Be.) 74/B. §-ában foglaltakat.
- [9] Kiemelte, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.009/2018/4-II. számú ítéletével szemben az alperes alkotmányjogi panaszt jelentett be, kérve az ítélet alaptörvény ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Kérelme megalapozására a 28/2014. (IX. 29.) AB határozat rendelkezéseire, annak 42., 43. és 44. pontjaira utalt.
- [10] Az Alkotmánybíróság a 2019. július 9. napján kelt IV/11.7023/2018. számú határozatával a Fővárosi Ítéltábla ítéletének alaptörvény ellenességét állapította meg és azt megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság határozata IV. pont jogi indokolást tartalmazó részében a 2. pontban azt rögzítette, hogy önmagában a képmás védelme nem alapozza meg a sajtószabadság korlátozását. A képmásvédelem - az érdekmérlegelési teszt alapján - csak akkor lehet a sajtószabadság valós korlátja, ha a képmás közzététele valamilyen alapjog, vagy más alkotmányos érték sérelmét okozza. Az ügyben az Alkotmánybíróságnak olyan alkotmányossági kérdésben kellett döntenie, amilyenben korábban nem: a bírósági tárgyaláson részt vevő, közhatalmat gyakorló személy képmása szabadon közzé tehető-e. Az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy a tárgyalás nyilvánossága nem jelent sajtónyilvánosságot, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből nem következik, hogy a tárgyalás egészéről, annak minden mozzanatáról, minden résztvevőjéről meg lehetne osztani a médiatartalmat. A Be. (1998. évi XIX. törvény) 74/B. §-a kifejezetten felsorolta, hogy a bírósági tárgyalásról szóló tájékoztatás kapcsán kiről készülhet engedély nélkül felvétel: így a bíróság tagjairól, a jegyzőkönyvvezetőről, az ügyészről és a védőről, minden más jelenlétéről, így az előállítást végző Bv. alkalmazottról is kizárólag hozzájárulásával készíthető olyan felvétel, melyről személye felismerhető. A tárgyalás rendje és az igazságszolgáltatás függetlensége olyan

alkotmányos érték, amely alapot adhat a sajtószabadság korlátozására, de ez nem jelenti azt, hogy a sajtó tevékenysége teljesen korlátozható lenne a bírósági tárgyaláson. Esetről esetre kell a bíróságoknak és végső soron az Alkotmánybíróságnak állást foglalni arról, hogy a képtudósítás lehetőségének biztosításához, vagy annak korlátozásához fűződik-e erősebb alkotmányos érdek. Mivel a perbeli esetben a bíró nem zárta ki a nyilvánosságot és ezzel a sajtót a tárgyalásról, a per tárgya pedig közérdeklődésre számot tartó ügy volt, a sajtó szabadon közzétehetette a közhatalmat gyakorló személyek képmását, ilyenkor is feltétel azonban, hogy a megjelenítés nem sértheti az emberi méltóságot. Ez utóbbira utaló elemet ugyanakkor a bíróságok döntései nem tartalmaztak. A sajtószabadság korlátozását a tárgyalóteremben az igazságszolgáltatás rendje és a bíróság függetlensége igazolhatja, önmagában a felismerhetővé válás nem, ezért a közhatalmat gyakorló személy a bírósági tárgyaláson sem hivatkozhat az emberi méltóság védelmére amiatt, mert egy médiatartalomban felismerhetővé válik.

- [11] Az elsőfokú bíróság továbbra is fenntartotta az alapeljárásban hozott ítélete indoklásában foglaltakat, rámutatva, hogy az Alkotmánybíróságnak a jogerős bírósági ítéletet megsemmisítő határozatában hivatkozott 16/2016. (X. 20.) és 28/2014. (IX. 29.) számú határozatokban írtaknak megfelelően elvégezte a sajtóorgánumban történő képi ábrázolás jogszerűsége vonatkozásában az érdekmérlegelést. Ennek során a felperes képmás védelméhez fűződő jogának - mint az Alaptörvényben rögzített emberi méltóságból eredeztetett jognak - a védelmét részesítette előnyben, szemben az alperesnek az Alaptörvényben garantált sajtó-, és szólásszabadság védelméhez fűződő jogával szemben, tekintettel arra - ezt pedig a jogerős ítélet nem vizsgálta -, hogy a terhelt a tárgyalóteremben a Be. 233. §-a alapján nyilatkozott a képi ábrázolása megtiltása tárgyában, ezzel pedig a sajtó tárgyalótermi nyilvánosságát korlátozta. A büntetőügyben eljáró bíró a Be. szabályai alkalmazásával nyilatkoztatta a terheltet, a Be. ugyanakkor a tárgyalótermi képkészítés körében nem rendelkezik külön sem a Bv. örökről, sem a hallgatóságról, de a tanúkról, szakértőkről sem, így őket a védelem a Ptk. általános, azaz mindenkit megillető, a sajtóra is kötelező erővel bíró rendelkezései alapján illeti meg.
- [12] A személyiségi jogok nem korlátlanok, így a képmás védelmének törvényi korlátját jelenti a Ptk. 2:48. §-ában megjelenő nyilvános közéleti szereplés, vagy tömegrendezvényen való részvétel, illetve a sajtószabadság érvényesülése érdekében alkotmányos alapon korlátozhatóak az egyén jogai. Ha a sajtó nem él vissza a jogával, ha az ábrázolás nem sérti az ábrázolt egyén méltóságát, így például nem használja „biodíszletként” a Bv. őrt azon terhelt mellett, aki a tárgyalótermi ábrázolásához nem járult hozzá, lehetőség van felismerhetően ábrázolni a közélet fontos eseményeinek a résztvevőit, a közélet szereplőit.
- [13] A felperes, mint Bv. ör nem vitásan közhatalmi tevékenységet végez. Amennyiben a képi ábrázolás tárgya ezen közhatalmi tevékenységének végzése, nem illeti meg védelem, így adott esetben a tárgyalóteremben, bírósági folyosón a terhelt kísérését végző személyként - emberi méltóságának tiszteletben tartásával - ábrázolható.
- [14] A per tárgyat képező esetben azonban az elsőfokú bíróság úgy mérlegelt, hogy ha a terhelt megtiltja a kép készítését, ami okán a tárgyalóteremben való jelenléte kapcsán a sajtó felismerhető formában nem ábrázolhatja, úgy a terhelt közvetlen környezetében tartózkodó személyek képe sem rögzíthető jogszerűen. A képmás közzététele ez esetben öncélú a Bv. örök vonatkozásában, őket a felvétel csak egyfajta „biodíszletként” ábrázolja, ezzel kiüresítve a terhelt rendelkezési jogát. A tárgyaláson a Kúria nem a terhelt előzetes letartóztatásáról döntött, így a felperes tevékenységének ábrázolása, ahogy Bv. örként jelen volt és kísérte a vádlottat, nem bírt jelentőséggel.

- [15] A perbeli esetben tehát a sajtószabadság nem élvezhet mindenk feletti elsőbbséget, a közhatalmi tevékenység gyakorlása során a Bv. őr az esetben ábrázolható, ha a felvétel közéleti tevékenység gyakorlása során mutatja be őt, a tevékenység képi ábrázolása szükséges, továbbá a kép készítése jogszerű. Az alperes perbeli tudósításához kapcsolódó felvétel jogsértően készült el, hiszen a vádlott megtiltotta, hogy róla kép készüljön. Ennek megfelelően az alperes a vádlott mellett álló felperesről sem készíthetett jogszerűen fényképfelvételt. A „...” tárgyalásáról való tudósításhoz a felperes képi ábrázolása nem volt szükséges, így a felvételkészítést a véleménynyilvánítás szabadságának érvényesítése nem legitimálhatja.
- [16] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította és az alperest a további jogsértéstől eltiltotta.
- [17] Ismételten megítélte a felperes részére a jogerős ítélet alapján már megfizetett 150.000 forint sérelemdíjat és kamatait azért, hogy ezen összeg visszakövetelésére az alperes ne válhasson jogosulttá azáltal, hogy az Alkotmánybíróság megsemmisítette a megfizetés alapjául szolgáló jogerős bírósági döntést.
- [18] A Pp. 81. §-a alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.
- [19] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását, másodlagosan az első fokon hozott határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását indítványozta.
- [20] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben tévesen vette fel, a megállapított tényállásból helytelen jogi következtetést vont le. Az elsőfokú bíróság ítélete a jelen ügy tekintetében 23/2019. (VII. 18.) szám alatt meghozott alkotmánybírósági határozattal ellentétes megállapításokat tartalmaz és az AB határozat tartalmát vitatva, azzal ellentétes jogi következtetést von le.
- [21] Az Alkotmánybíróság - a határozat indokolásából kitűnően a konkrét ügy részleteit is vizsgálva és értékelve - megállapította, hogy a büntetőeljárás során eljáró bíró nem zárta ki a nyilvánosságot (és ezzel a sajtót) a tárgyalásról és a per tárgya közérdeklődésre számot tartó ügy volt, így az Alaptörvény IX. cikkére hivatkozással a sajtó szabadon közzéteheti a közhatalmat gyakorló személyek képmását. Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy az alapul szolgáló bírósági döntések alapján nincs olyan körülmény, amelyre tekintettel a perbeli tudósítás megalázó, sértő, vagy egyébként az emberi méltóságba ütköző lehetne, ennek megfelelően a tudósítás nem sérti a felperes emberi méltóságát.
- [22] Tekintettel arra, hogy közérdeklődésre számot tartó üggyel kapcsolatosan tett közzé képi tudósítást, a felperes emberi méltóságát pedig a közzététel nem sértette, továbbá alkotmányosan indokolt akadálya a közzétételnek nincs, illetve önmagában az arra való hivatkozás, hogy a felperes felismerhetővé vált a médiatartalomban, nem alapozza meg a személyiségi jogsértést, a tárgyalásról történő tudósítás jogszerű volt, az nem sértette a felperes személyiségi jogait.
- [23] Az elsőfokú bíróság semmilyen olyan új elemre nem hivatkozott, amely a 28/2014. (IX. 29.) AB határozat rendelkezéseinek figyelembevételével a kifogásolt közzététel tekintetében megállapíthatóvá tenné a felperes emberi méltóságának megsértését.

- [24] Az AB határozat rendelkezéseibe ütköző módon rögzítette az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperes tulajdonképpen „biodíszletként” került bemutatásra a terhelt oldalán, amely visszaélészerű ábrázolásnak minősül, továbbá azt is, hogy mivel a terhelt megtiltotta a felvétel készítését, ezért a felperesről sem lehetett volna felvételt készíteni.
- [25] Az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett mind a kereset, mind az ellenkérelem határain, amikor a felvétel elkészítésének a perben nem hivatkozott és nem is vizsgált körülményei tekintetében ítéleti bizonyossággal tett megállapításokat, illetve az alkotmánybíróági határozat rendelkezéseibe ütköző módon állapította meg a felvétel közzétételének jogszerűtlenségét.
- [26] A 16/2016. (X. 20.) AB határozat egyértelmű iránymutatást adott a vonatkozásban, hogy a 28/2014. (IX. 29.) AB határozat rendelkezéseit milyen módon szükséges értelmezni. Az Alkotmánybíróság határozatában megállapította továbbá, hogy amennyiben a bíróság jogerős ítéletében nem tartja tiszteletben az Alaptörvény autentikus értelmezését, úgy az Alkotmánybíróság feladata - alkotmányos jogállásával összhangban, erre irányuló indítvány esetén - az ilyen ítéletek alkotmányjogi panasz keretében történő felülvizsgálata és szükség esetén megsemmisítése. Erre tekintettel az elsőfokú bíróságnak tiszteletben kellett volna tartania az Alaptörvény Alkotmánybíróság által történt autentikus értelmezését.
- [27] Az elsőfokú bíróság ítélete azért is jogszabálysértő, mivel a 28/2014. (IX. 29.) AB határozat rendelkezéseit is figyelembe véve a felperes által sérelmezett ... című műsorban egyértelműen közérdeklődésre számot tartó eseményről került közzétételre tájékoztatás. A volt élettársával szemben a vádirat szerint erőszakot elkövető orvos ügye bírósági tárgyalásának bemutatása, illetve annak megjelenítése, hogy a terhelt egyúttal előzetes letartóztatás hatálya alatt áll, illetve őt büntetés-végrehajtási őrk kísérik, a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás, amely vonatkozásában a nyilvánosságra hozatal nem minősülhet öncélúnak. Jelen esetben nem a vádlott rendelkezése az irányadó, arra hivatkozással a felperes képmásának közzététele nem minősülhet jogsértőnek, mivel adott eljárásban nem a vádlott kíván igényt érvényesíteni.
- [28] A tudósítás egyértelműen tárgyilagos volt, a felperesről készült képfelvételek csupán néhány másodperc erejéig jelentek meg. A sérelmezett felvétel közzétételével egy napon, illetve ahhoz hasonló időszakban számos cikk jelent meg az ügy vonatkozásában más sajtóorgánumokban is.
- [29] A kifogásolt felvétel közzétételével a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 12. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 13. §-ában foglalt tájékoztatási kötelezettségének tett eleget.
- [30] A felperes által igényelt sérelemdíj összegszerűségét az elsőfokú bíróság ítéletében semmivel sem indokolta. Bár a felperes a keresetét leszállította, az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását az alapügyben hozott ítélethez képest semmivel nem módosította.
- [31] A felperes lett volna köteles bizonyítani az őt esetlegesen ért nem vagyoni sérelmet, illetve annak mértékét. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor ítéletében egyértelműen megállapította, hogy a felperes nem hivatkozott, illetve nem is bizonyította, hogy a felvétellel összefüggésben őt kellemetlenség, élcélődés érte volna. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta és ítéletében még csak utalás szintjén sem rögzítette, hogy a közzététellel ok-okozati összefüggésben a felperest érte-e nem vagyoni hátrány. Ugyanakkor csak ennek bizonyítását követően lett volna abban a helyzetben, hogy a sérelemdíjra való jogosultság tekintetében döntsön, illetve a sérelemdíj mértékét megállapítsa. Az elsőfokú

bíróság előtt is világos volt, hogy a felperes releváns előadást az őt ért nem vagyoni hátrány vonatkozásában nem tett, ilyen hátrányt nem igazolt, erre tekintettel még részben sem lett volna helye sérelemdíj megállapításának. A sérelemdíj visszatartó erejére a felperes nem hivatkozott, az a következetes bírósági gyakorlattal ellentétes módon került megállapításra.

- [32] Jogsabálýsértő az elsőfokú ítélet azon megállapítása is, miszerint a 30.000 forint perköltség megfizetésére kétszeresen köteles.
- [33] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását indítványozta.
- [34] Utalt a Kúria Pfv.IV.21.770/2018/5. számú ítéletében írtak alapján arra, hogy a büntetés-végrehajtási dolgozók tevékenysége közérdeklődésre tarthat számot, az arról szóló tájékoztatásnak helye lehet. A büntető tárgyalások azonban nem olyan, a jelenkori eseményekkel kapcsolatban a nyilvánosság figyelme elé kerülő történések, ahol korlátozás nélkül lehetne közzétenni a munkájukat végző büntetés-végrehajtási alkalmazottak képmását olyan körülmények között, amikor a vádlott képmása az engedélye nélkül nem tehető közzé. A 3/2017. (XI. 25.) AB határozat 24. pontjában kifejtettekből következik, hogy a tudósítással érintett helyzet teljességét vizsgálva a jelen ügyben is megállapítható, hogy a büntetés-végrehajtási alkalmazott felperes az adott büntetőüggyel nem állt olyan kapcsolatban, amely indokolná a képmása engedély nélküli nyilvánosságra hozatalát.
- [35] A sérelmezett képfelvétel büntetőügyben tartott bírósági tárgyaláson készült, amelyen a képfelvétel készítésére egyértelmű jogszabályi rendelkezések vonatkoznak [Be. 74/B. § (1) bekezdés]. Az Alkotmánybíróság 28/2014. (IX. 29.) AB határozatában rögzített mérlegelési szempontokhoz képest a helyszín nyilvánosságának, ahonnan a sajtó tudósít, az adott esetben meghatározó jelentősége van. Az Alkotmánybíróság a 3021/2018. (I. 26.) AB határozatában azt fejtette ki, hogy a szólás- és sajtószabadság gyakorlásának mércéi eltérnek egyfelől a bírósági tárgyalóterem, a tárgyalás, másrészt az egyéb helyszínek (jellemzően nyilvános közterületek), az azokon zajló közéleti események kontextusában; az igazságszolgáltatás általános és a perben résztvevők speciális érdekei, jogai mentén a tárgyalótermi sajtónyilvánosság másképpen ítélandó meg, a sajtószabadság korlátozása ez esetben szélesebb körben minősülhet indokoltnak, mint a közügyekről, a jelenkor eseményeiről szóló szokásos tudósítások esetében. A büntetőügyben tartott tárgyalás helyszínén, a tárgyalóteremben az előállítást végző büntetés-végrehajtási őr, függetlenül attól, hogy közhatalmi funkciót lát el, nem azonos a közterületen intézkedő rendőrrel. A Be. 74/B. § (1) bekezdésében írt, az érintett hozzájárulásának megkövetelése olyan kifejezett, törvényben rögzített feltétel, amelynek nem teljesülése önmagában jogszerűtlenné teszi a képmás elkészítését és nyilvánosságra hozatalát.
- [36] A mérlegelés során az értékelés körébe kell vonni azt a körülményt is, hogy a kifogásolt felvétel a Bv.őr felperest úgy mutatja be felismerhető módon, hogy a közérdeklődésre számot tartó büntetőügy vádlottja - élve a Be.-ben biztosított jogával - arctalan maradt.
- [37] Az alperes fellebbezése megalapozott.
- [38] A Fővárosi Ítéletábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés e) pontja alapján tárgyaláson kívül, a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.
- [39] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, az első fokon eljáró bíróság eljárási szabályt nem sértett, és nem szükséges a bizonyítás

megismétlése és kiegészítése sem. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést érdemben vizsgálta.

- [40] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és levont jogi következtetéseivel azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet, erre tekintettel az első fokon hozott határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.
- [41] Tény, hogy a felperes, mint a büntetés-végrehajtási szervezettel szolgálati viszonyban álló személy, közhatalmat gyakorol. A közhatalom gyakorlása során ugyanakkor a személyiségi jogai továbbra is érvényesülnek, további vizsgálat nélkül nem mondható ki, hogy a személyiségi jogai - a közhatalmi tevékenységére tekintettel - megszűnnek.
- [42] A Fővárosi Ítéltáblának az Alkotmánybíróság 28/2014. (IX. 29.) AB határozata alapján formálódó újabb gyakorlata (2.Pf.20.112/2015/4/I., 2.Pf.21.890/2013/5. és 2.Pf.20.363/2015/4/II. számú határozatok) szerint a közhatalmat gyakorló személyről készült felvétel esetén a sajtószabadság és a képmáshoz való jog közötti érdekütközést egyedi mérlegelés alapján kell feloldani. Azt kell feltárni, hogy a személy képmása, ennek nyilvánosságra hozatala a jelenkor történéseinek bemutatása, illetve a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás körébe tartozik-e. Az alperesi magatartás jogsértő jellegét annak vizsgálatával kell megítélni, hogy a felvétel milyen eseményről tudósít, a felperes tevékenysége ezzel összefüggésben mennyire tarthatott számot közérdeklődésre, jelenléte mennyiben határozta meg az adott történéseket.
- [43] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben hozott 2.Pf.20.009/2018/4/II. számú ítéletet megsemmisítő 23/2019. (VII. 18.) AB határozatának indokolásában a rendőr-képmás ügyekben hozott határozatok indokolására utalt vissza, és az Alkotmánybíróság gyakorlatát ezen határozat alapján akként összegezte, hogy valamely közhatalmat gyakorló személy képmásának sajtó általi közzététele esetén vizsgálni kell, hogy a képmás nyilvánosságra hozatala összefüggésben áll-e az érintett emberi méltóságával vagy magánszférájával. Amennyiben igen, akkor a kérdést az Alaptörvény II., VI. és IX. cikkeinek összevetésével kell megítélni. Esetről esetre kell vizsgálni, hogy a támadott határozat egyensúlyt teremt-e a konkrét esetben a szabad tájékoztatás és az emberi méltóságra visszavezethető képmásvédelem eltérő szempontjai között, a mérlegelés során vizsgálni kell, hogy a képmás közzététele öncélú volt-e.
- A határozat tehát fenntartja azt az álláspontot, hogy a közérdeklődésre számot tartó tudósításhoz kapcsolódóan, a jelenkor eseményeiről való szabad tudósításhoz kötődően közzétett, nyilvános helyen készült, nem sértő, az érintett személyt tárgyilagosan ábrázoló felvétel általában nyilvánosságra hozható az érintett hozzájárulása nélkül. A sajtó tehát - főszabály szerint - a közhatalmat gyakorló személyről a közhatalom gyakorlása során készült képmást szabadon közzéteheti.
- [44] Az Alkotmánybíróság a határozatában - gyakorlatában elsőként - abban a kérdésben is állást foglalt, hogy a bírósági tárgyaláson részt vevő, közhatalmat gyakorló személy képmása szabadon közzétehető-e. E tekintetben általános megállapításait jelen ügy egyedi sajátosságaira is lebontotta és a jogerős ítéletet megsemmisítő álláspontját erre tekintettel alakította ki.
- [45] Rámutatott arra, hogy a fénykép- és videofelvétel készítése tekintetében a szólás- és sajtószabadság mércéi eltérnek egyfelől a bírósági tárgyalóterem és tárgyalás, másfelől az egyéb helyszínek (jellemzően nyilvános közterületek) és ott zajló közéleti események kontextusában. A tárgyalás nyilvánossága, mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében is nevesített garanciális alapelv mindenekelőtt a tárgyalóterem nyilvánosságát, a bírósági eljárás és a döntés figyelemmel

követhetőségét jelenti. (Indokolás [31])

- [46] A tárgyalás nyilvánossága nem jelent sajtónyilvánosságot. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből nem következik, hogy a tárgyalás egészéről, annak minden mozzanatáról és minden résztvevőjéről meg lehetne osztani médiatartalmat. A jogvita keletkezésekor hatályos Be. (1998. évi XIX. törvény) 74./B. §-a kifejezetten felsorolta, hogy bírósági tárgyaláson (a tanácselnök engedélyével, a nyilvánosság tájékoztatása érdekében) kiről készülhet engedélye nélkül felvétel, ezek: a bíróság tagjai, a jegyzőkönyvvezető, az ügyész és a védő. Minden más jelenléről, így az előállítást végző büntetés-végrehajtási alkalmazottról is, kizárólag a hozzájárulásával készülhet egyáltalán olyan felvétel, amely alapján az ő személye felismerhető. A bíróságoknak és végső soron az Alkotmánybíróságnak esetről esetre vizsgálva kell állást foglalnia arról, hogy az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésének védelmi körébe tartozó képi tudósítás lehetőségének biztosításához vagy annak korlátozásához fűződik-e erősebb alkotmányos érdek. (Indokolás [33], [34])
- Az egyedi ügy körülményeit vizsgálva az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az adott esetben a bíró nem zárta ki a nyilvánosságot (és ezzel a sajtót) a tárgyalásról, és a per tárgya közérdeklődésre számot tartó ügy volt, így az Alaptörvény IX. cikkére hivatkozással a sajtó szabadon közzéteheti a közhatalmat gyakorló személyek képmását. Ilyenkor is feltétel azonban, hogy a közzététel nem sértheti az emberi méltóságot. (Indokolás [37]) Erre tekintettel azt kellett vizsgálni, hogy a képmás közzététele sértette-e a felperesnek az Alaptörvény II. és VI. cikkeiben rögzített jogait.
- [47] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy a bizonyítékok értékelésének és mérlegelésének feladatát az eljárásjogi szabályok a jogalkalmazó számára tartják fenn, a jogvita megítélése szempontjából jelentős tények feltárása és megítélése a rendes bíróságok feladata. (Az Alkotmánybíróság a határozatának meghozatala során ezen tényekre hagyatkozhat.) Rögzítette, hogy az alapul szolgáló bírósági döntések kizárólag a felperes személyiségi jogainak megsértését vizsgálták, azt, hogy a felperes képmását akarata ellenére közzétették. A döntések a felperes emberi méltóságának sérelmére, a képmásáról készült felvétel sértő, lealázó jellegére utaló körülményeket nem tartalmaznak. A közhatalmat gyakorló személy ugyanakkor a bírósági tárgyaláson sem hivatkozhat az emberi méltóság sérelmére, illetve védelmére amiatt, mert egy médiatartalomban felismerhetővé vált. (Indokolás [38], [39], [40])
- [48] A megismételt eljárásban - az Alkotmánybíróság határozatában rögzítettek szem előtt tartásával - a felperes keresete csak akkor vezethetett volna eredményre, ha igazolást nyer, hogy a képmásáról készült felvétel az emberi méltóságát sérti, a tudósítás őt megalázó, sértő, vagy más módon az emberi méltóságba ütköző módon ábrázolja.
- [49] A megállapított tényállás szerint a felperes képmását ábrázoló felvétel egy bírósági tárgyalóteremben, a ... szülő tudósítás része volt. A ..., illetve az internetes elérhetőségen indítóképként is közölt felvételen a vádlott mellett ülő felperes rövid ideig felismerhető módon került bemutatásra. A felvétel a felperest tárgyilagosan, az emberi méltóságát nem sértő helyzetben ábrázolja, önmagában az, hogy a tudósítás alapján a felperes beazonosíthatóvá vált, az emberi méltóság sérelmét nem alapozza meg. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az alperesi magatartás jogellenességének megítélésénél a vádlott feltételezett akaratának tulajdonított jelentőséget, és a képmás nyilvánosságra hozatalát - az alapeljárásban hozott ítéletével egyezően - azért ítélte jogsértőnek, mert a vádlott a képi megjelenítéséhez akként sem járult hozzá, hogy - bár kitakarva - Bv. örök környezetében mutassák őt. A perben kizárólag az volt vizsgálható, hogy a felperes képi ábrázolása megalázó, lealacsonyító, az emberi méltóságot egyéb módon sértő volt-e, erre vonatkozó

adat pedig a perben nem merült fel, ilyenre maga a felperes sem hivatkozott.

- [50] Önmagában az, hogy a tudósítás a felperest rövid ideig felismerhetően ábrázolja, úgy, hogy a felvétel elkészítéséhez a felperes nem járult hozzá, az emberi méltóság sérelmét nem valósította meg. Az adott esetben a bíró nem zárta ki a nyilvánosságot (és ezzel a sajtót) a tárgyalásról, a per tárgya közérdeklődésre számot tartó ügy volt, így az Alaptörvény IX. cikkére hivatkozással a sajtó szabadon közzétehetette a közhatalmat gyakorló felperes képmását.
- [51] Mindezekre tekintettel a felperes keresete nem megalapozott.
- [52] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, a felperes ennek folytán teljes pervesztes lett. A felperes köteles ezért az alperes részére első- és másodfokú perköltség megfizetésére a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. §-ának megfelelően. Az alperes perköltsége jogi képviselője munkadíjából áll, annak összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján állapította meg. Pervesztessége folytán a felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt - az Itv. 39. § (3) bekezdés b) és c) pontja, valamint 42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. §-a alapján számított - 48.000 forint eljárási illetéket is.

, 2020. június 9.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő